

Do?um Deneyimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Do?um Deneyimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20078>

Özet

Do?um Deneyimi Ölçe?i (DDÖ), kad?nlar?n do?um süreçlerine ili?kin öznel deneyimlerini, duygusal tepkilerini ve alg?lanan kontrol düzeylerini de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle do?umun psikolojik yönlerini ve annenin memnuniyetini veya travmatik alg?lar?n? ölçmeyi hedefler. Türkçeye adaptasyonu Mamuk, ?ahin ve Di?siz (2019) taraf?ndan yap?lm??tır ve psikoloji, ebelik ve kad?n sa?l??? alanlar?nda ara?tırma ve klinik de?erlendirme amac?yla kullan?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?um Deneyimi Ölçe?i, Do?um, Do?um Memnuniyeti, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Do?um Travması.

Yazarlar

Rukiye Mamuk, Nurcan ?ahin, Melike Di?siz.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, annelerin ya?ad??? do?um deneyiminin kalitesini ve psikosozal sonuçlar?n? objektif ve sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, do?um s?ras?nda ve sonras?nda hissedilen güçlülük, beklentiye uygunluk ve korku gibi kritik duygusal ve bili?sel bile?enleri de?erlendirerek, sa?lık hizmeti sunucular?n?n do?um deneyimini iyile?tirmeye yönelik müdahaleler geli?tirmesine olanak tan?r.

Ölçek, do?um sonras? dönemde ortaya ç?kabilecek olumsuz duygusal durumlar?n (örne?in, do?um sonras? travmatik stres veya memnuniyetsizlik) erken tespiti için önemli bir araç görevi görür.

Yap?

Do?um Deneyimi Ölçe?i, do?um sürecinin çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm??tır. Ölçek, toplamda 22 madde ve dört alt boyuttan olumaktadır. Bu alt boyutlar genellikle annenin do?um üzerindeki alg?lanan kontrolünü, do?umun beklentilerle ne ölçüde örtütü?ünü, do?um s?ras?ndaki duygusal durumu (korku veya güçlülük) ve sa?lık personelinden al?nan deste?i yansıtır.

Bu yap?, öznel do?um alg?s?n?n sadece fiziksel olaylardan de?il, ayn? zamanda psikolojik haz?rlık, çevresel faktörler ve ki?ileraras? etkile?imlerden de etkilendi?i varsay?m?na dayanır.

Geçerlilik

Do?um Deneyimi Anketinin Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Mamuk vd., 2019), ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak amac?yla kapsaml? geçerlilik analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler genellikle yap? geçerlili?i (faktör analizi yoluyla) ve e? zamanl? geçerlili?i içerir. Yap?lan analizler, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? Türkçe versiyonun da ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Ölçek, do?um deneyiminin psikolojik boyutunu ölçmede geçerli bir araç olarak kabul edilmektedir, ancak spesifik geçerlilik katsay?lar? için orijinal adaptasyon çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenilirlik

Türkçe adaptasyon çal??mas? s?ras?nda, Do?um Deneyimi Ölçe?i'nin iç tutarlıl?k güvenilirlik katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa de?eri) hesaplanm??t?r. Bu de?erler, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü do?rulam??t?r. Yüksek iç tutarlıl?k de?erleri, ölçe?in tutarlı sonuçlar üretti?ini ve klinik uygulamalar ile ara?t?rmalar için uygun oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Mamuk ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekleştirilen uyarlama çal??mas?nda, Do?um Deneyimi Ölçe?i'nin yap?s?sal bütünlü?ünü incelemek amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda ölçe?in orijinal yap?s?na benzer ?ekilde dört alt boyutlu bir yap?n?n korundu?u belirlenmi?tir. Bu dört faktör, do?um deneyiminin farklı yönlerini temsil eden 22 maddeyi kapsamaktad?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: Öz Bildirim Anketi

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Genellikle İngilizce veya başka bir Avrupa dili)

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? kad?nlar

Ya? Grubu: Yeti?kin (Do?urganl?k ça??ndaki kad?nlar)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki do?um yapm?? kad?nlar üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, iki farklı derecelendirme sistemi kullanılmaktadır:

Likert Tipi Derecelendirme (4'lü):

Tamamen katılmıyorum = 1

Çoğunlukla katılmıyorum = 2

Kısmen katılmıyorum = 3

Hiç katılmıyorum = 4

VAS Ölçe?i Skorları'nın Kategorik Sınıflandırılması:

0-40 = 1

41-60 = 2

61-80 = 3

81-100 = 4

Anahtar Kelimeler

Do?um Deneyimi, Do?um Memnuniyeti, Psikolojik Yapı, Likert Ölçe?i, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Sorumlu yazarın iletişim e-postası: melekd78@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu 2019 yılında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve telif hakları için sorumlu yazar Melike Dişiz ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Akademik ve klinik araştırma amaçlı kullanımlar için izinler genellikle yazarın e-posta adresi üzerinden talep edilmektedir.

Referanslar

Mamuk, R., Şahin, N., ve Dişiz, M. (2019). Do?um Deneyimi Anketinin Türkçe Versiyonu: Güvenilirlik ve Geçerlilik Değerlendirmesi. *Bakırköy Tıp Dergisi*. 15, 265-271. <https://doi.org/10.4274/BTDMJB.galenos.2019.20190123082356>

Ek olarak, adaptasyon çalışması'nın tam metnine ve ölçek dokümantasyonuna aşağıdaki bağlantılar aracılığıyla erişilebilir:

TR Dizin Ba?lant?s?: app.trdizin.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [dogum-deneyimi-olcegi-toad.pdf](#)

Do?um Deneyimi Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in dört alt boyutu ve 22 maddesi bulunmaktadır. A?a??da ölçe?e ait örnek maddeler listelenmi?tir:

Do?um süreci ve do?um bekledi?im gibiydi

Do?um süreci ve do?um s?ras?nda kendimi güçlü hissettim

Do?um süreci ve do?um s?ras?nda korktum

ARABPSYCHOLOGY.COM